

LBRIS

We know
books

Dr. ALEXANDROS KALOMIROS

Cu un prolog de
Photios Kontoglu

Traducerea:
Dora Seres

THEOSIS
2024

Prolog	7
CAPITOLUL ÎNTÂI	15
I. <i>Pace fără adevăr</i>	15
II. <i>Dezbinarea nu a existat</i>	18
III. <i>Ofertă, nu discuție</i>	21
IV. <i>Mântuirea din lume</i>	23
V. <i>Antihristul</i>	29
VI. <i>Taina fărădelegii</i>	32
VII. <i>Unirea religiilor</i>	34
VIII. <i>O privire în trecut</i>	36
IX. <i>Problema calendarului vechi</i>	40
X. <i>Destrămarea</i>	47
XI. <i>Nu-L putem păcăli pe Dumnezeu</i>	48
XII. <i>Criteriul infailibil</i>	50
XIII. <i>Ascunsă, dar vie</i>	52
XIV. <i>Arca</i>	54
XV. <i>Măștile</i>	57
CAPITOLUL AL DOILEA	61
XVI. <i>Idolatria contemporană</i>	61
XVII. <i>Având crucea drept stindard</i>	66
XVIII. <i>Modalitatea de cunoaștere</i>	68
XIX. <i>Școala Apusului</i>	73
XX. <i>Taine cumplite</i>	76
XXI. <i>Lumina</i>	79
XXII. <i>Mântuirea</i>	81
XXIII. <i>O mare prăpastie</i>	86
XXIV. <i>Îndepărtarea</i>	92
XXV. <i>Vârful turnului</i>	93
XXVI. <i>Civilizația</i>	95
XXVII. <i>Calea cea grea</i>	97

CAPITOLUL AL TREILEA	99
XVIII. <i>Ecleziologia</i>	99
XIX. <i>Pseudo-episcopii</i>	110
XXX. <i>La sfârșitul veacurilor</i>	112
XXXI. <i>Semnul venirii</i>	117
XXXII. <i>Vor veni vremuri grele</i>	126
XXXIII. <i>Noul Ierusalim</i>	131
Cuprins	137

I. *Pace fără adevăr*

Experiența tragică a ultimelor generații a făcut ca omenirea să dorească intens pacea. Pacea este considerată acum un bun mai important decât multe idealuri pentru care, în trecut, oamenii își vărsau de bună voie sângele. Acest lucru se datorează în mare măsură faptului că războiul nu mai este ceea ce era odinioară, și anume un conflict între dreptate și nedreptate, ci a devenit un conflict lipsit de sens, în care dreptatea diverselor părți apare numai în ochii propriilor adepți, fapt care i-a făcut pe oameni să-și piardă încrederea în existența dreptății și să nu mai aibă nicio valoare care să merite să fie apărată. Astfel, războiul, sub orice formă, pare a fi ceva complet absurd.

Reticența pe care umanitatea o manifestă față de orice fel de conflict ar fi admirabilă, dacă ea ar fi rezultatul sănătății spirituale. Dacă nedreptatea, ura și minciuna ar fi încetat să existe, atunci pacea ar fi fost desăvârșirea fericirii omului. Armonia ar fi fost un rezultat natural și nu unul artificial. Observăm, în schimb, ceva cu totul diferit. Astăzi, când toată lumea vorbește despre pace și armonie, dragostea de sine și ura, nedreptatea și minciuna, ambiția și lăcomia se află la apogeu. Toți – fiecare în felul său – vorbesc despre

dragostea pentru om, dragostea pentru umanitate. Dar nu a existat niciodată o ipocrizie mai mare decât această așa-zisă dragoste, întrucât dragostea pentru ceva teoretic, pentru ceva imaginar precum conceptul „umanitate”, este nu mai puțin teoretică și imaginară. Ea nu are nicio legătură cu dragostea pentru omul concret care se află în fața noastră. Dragostea pentru o anumită persoană, când ea există, este singura dragoste adevărată. Este dragostea pentru aproapele nostru, dragostea pe care ne-a cerut-o Hristos.

Acest om anume, cu imperfecțiunile și slăbiciunile lui, în loc să fie iubit, a fost urât în vremea noastră mai mult decât în oricare altă perioadă. Nu numai că a fost urât, dar a fost disprețuit și umilit; a fost considerat drept un „lucru” lipsit de vreo valoare anume, un mijloc pentru atingerea „scopurilor înalte”, o particulă a maselor. Cei care vorbesc cel mai mult despre dragostea pentru om și umanitate, despre pace și armonie sunt tocmai cei care își urăsc cel mai mult aproapele, cunoscuții. Ei iubesc omul – creație a propriei lor imaginații, nu iubesc omul – realitatea. Or, această venerare a „omului” – idol este în realitate narcisism, adorație de sine.

Prin urmare, ar fi o naivitate să credem că dispoziția pacifistă care caracterizează astăzi umanitatea provine din dragoste. Aceste cuvinte despre dragoste sunt fățarnicie și autoamăgire. Dorința de pace provine din pierderea idealurilor, din frică

și din plăcerea de confort. Este dorința de a fi lăsat în pace pentru a te bucura de lucrurile râvnite de pe pământ. Este cooperarea convențională pentru achiziționarea bunurilor pe care fiecare persoană separat nu ar fi în stare să le dobândească. Este o înțelegere universală cu privire la ceva ce a devenit o pasiune generală: senzualitatea și materialismul. Este un produs al proastei necesități.

Pacea despre care vorbește lumea este o capitulare necondiționată a tot ceea ce este bun, sfânt și măreț, și dominația meschinăriei, mediocrității și indiferenței. Este ștergerea personalității indivizilor și a popoarelor. Este un amestec de compromisuri și calcule, o mare de ipocrizie, indiferență față de adevăr, trădare a tot ceea ce este cu adevărat sfânt.

Războiul este un lucru cumplit, este rezultatul căderii omului, și nimeni nu-l va elogia. Pacea pentru care se târguiește lumea este însă ceva cu mult mai de temut. Febra este neplăcută, dar indică cel puțin că organismul reacționează la un rău care a pătruns în interiorul lui. Pacea pe care ei doresc să o aducă nu este, din păcate, pacea care purcede din izbânda asupra răului, ci cea care provine din înfrângere. Este răceala unui cadavru.

În fond, pacea la care aspiră oamenii nu este doar o pace a armelor. Este pacea conștiinței. Ei doresc să împace binele cu răul, dreptatea cu nedreptatea, virtutea cu păcatul, adevărul cu minciuna, pentru

a putea face pace cu propria lor conștiință împovărată.

II. *Dezbinarea nu a existat*

Așa-zișii creștini joacă un rol important în încercarea lumii de a obține pacea. Cu sloganul „Creștini, uniți-vă!”, ei au pornit în căutarea bazarului unde are să se vândă adevărul. Odiñoară, creștinii aveau credință și erau gata să moară pentru credința lor. În ziua de azi, zelul lor pentru adevăr s-a domolit. Au început să-l considere ca fiind ceva secundar. Li se par lipsite de importanță și nedemne de a fi menționate diferențele dintre biserici, pentru care altă dată martirii se jertfeau cu ardoare, Sfinții Părinții erau exilați, iar credincioșii prigoniți și mutilați pe capete.

Majoritatea dintre ei sunt sentimentali incorigibili, care cred că religia lui Hristos este un sistem etic privind relațiile umane. Alții urmăresc scopuri politice și interese ascunse. Ei zidesc laolaltă cetatea Antihristului. Caută armonia, fiind indiferenți față de adevăr; caută o reconciliere externă, ignorând disensiunile interne; caută litera, fiind indiferenți față de duh.

Cum e cu putință ca ei să sperie că ceea ce nu s-a împlinit în primele secole ale schismei se va împlini acum, când diferențele în dogmă și mentalitate, o dată cu trecerea secolelor, din simple fisuri, au devenit prăpăstii?!

Simplul fapt că ei vorbesc despre unirea bisericilor arată că gândirea lor este profund anticreștină. Ei recunosc prin aceasta că Biserica Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească, pe care o mărturisim în Simbolul credinței noastre (Crezul), ar fi încetat să existe; că a fost dezbinată în multe biserici care nu mai sunt catolice [universale], adică nu mai cuprind întregul adevăr și har, precum bisericile ortodoxe locale, ci dețin o parte mai mare sau mai mică de adevăr și har. Prin urmare, ei cred că adevărul nu mai există pe pământ și că venirea lui Hristos a fost până la urmă zadarnică. Căci adevărul confundându-se cu minciuna, este cu neputință ca adevărul pentru care a venit Hristos să stea mărturie pentru a fi redescoperit. Așadar, devine imposibilă redescoperirea lui Hristos, Care El însuși este Adevărul.

Dar atunci de ce a spus Hristos că are să fie cu noi până la sfârșitul lumii? „Și am să fiu cu voi toate zilele, până la sfârșitul veacului”. De ce a spus că Sfântul Duh îi va îndruma pe ucenici către deplinătatea adevărului și că Biserica va izbândi asupra porților iadului?

Dacă Biserica a fost dezbinată – și dacă e nevoie de unire, înseamnă că a fost dezbinată –, atunci tot ceea ce a făgăduit Hristos s-a dovedit a fi numai minciună! Însă Dumnezeu să ne ferească de o asemenea blasfemie! Biserica există și va exista până la sfârșitul lumii, nedezbinată și nebiruită, potrivit făgăduinței Domnului.

Toți cei care vorbesc despre „unirea bisericilor” neagă pur și simplu pe Hristos și Biserica Sa.

Când un patriarh ortodox acceptă participarea Bisericii Ortodoxe la Consiliul Mondial al Bisericilor ca fiind una în rândul multor „biserici”, ce altceva face decât să recunoască în mod public, precum protestanții, existența mai multor biserici, și prin aceasta dezbinarea Bisericii Una, Sfinte, Sobornicești și Apostolești? Ce altceva face decât să-L renege pe Hristos?

Dar, în strădaniile lor profane, acești oameni prezintă textele liturgice ale Bisericii și pe Hristos însuși ca fiind aliații lor. Într-adevăr, Hristos s-a rugat ca ucenicii Săi „să poată fi una”, și Biserica se roagă în timpul fiecărei Liturghii „pentru unirea tuturor” [*hyper tes ton panton henoseos*]. Aceste cuvinte nu vor însă să spună că Biserica se roagă ca într-o zi creștinii să se unească făcând compromisuri reciproce în convingerile lor. Nu se referă la urmărirea unor acorduri compromițătoare, prin care să se unească elemente denumite în mod diferit. Nu au nici o legătură cu protocoalele făcute în vederea unei alianțe, unui acord sau unei convenții, precum cele care se semnează după multe negocieri între națiuni diferite. Nu, aceste cuvinte nu vor să spună nicidecum așa ceva! Biserica nu se roagă lui Dumnezeu pentru unirea unor elemente opuse, ci pentru ca toți oamenii să devină UNA. Cu alte cuvinte, pentru ca ei toți să accepte cu căință adevărul, să se

închine cu umilință dinaintea Bisericii și să se numere printre membrii ei. Pentru ca ei să își dea seama de greșeala în care au trăit și să se îndrepte degrabă spre lumină și adevăr, și anume spre Biserică. Acesta este lucrul pentru care se roagă Biserica. Pentru acest lucru anume ne rugăm în Liturghia Sfântului Vasile cel Mare:

„Îndreaptă-i [o, Doamne] pe cei aflați în greșeală și unește-i cu Biserica Ta Sobornicească și Apostolească”. Doar această rugăciune și dorință izvorăște din dragostea adevărată, căci ea caută tămăduirea celor bolnavi și nu amăgirea lor.

III. *Ofertă, nu discuție*

Câțiva ortodocși naivi cred că această apropiere a bisericilor nu se face cu scopul unirii, ci pentru instruirea celor eterodocși. „Acestea sunt”, spun ei, „manifestări de iubire față de frații noștri”. „Dacă ne închidem în cochilia noastră”, spun ei adeseori, „dacă nu luăm parte la conferințele internaționale și nu trimitem observatori la conciliile papale ș.a.m.d., atunci cum vor cunoaște occidentalii Biserica Ortodoxă și cum vor fi atrași înspre aceasta?”.

Dar cum li se va spune occidentalilor că Biserica Ortodoxă este Biserica cea Una și Adevărată, când ei o văd însoțindu-se cu „bisericele” false, ca una ce este egală între egale? Nu vor crede ei, drept urmare, că

Ortodoxia este și ea asemeni celorlalte – relativă și parțială? Sau este rezonabil să sperăm că acele concilii ale unor fanatici purtători de beretă și ale unor preoți îmbrăcați în sutană vor fi vreodată în stare să recunoască adevărul? Ei nu fac decât să-i flateze pe ortodocși, pentru a-i atrage de partea lor. Dacă ar avea o nostalgie autentică de a cunoaște Ortodoxia, nu ar avea nevoie de consilii și de conferințe: s-ar îndrepta direct spre izvoarele acesteia, spre Părinții și Sfinții ei.

Nu! Cea mai bună cale de a-i convinge pe alții de adevăr este să crezi tu însuți în el. Nu îl discuta, mărturisește-l doar! Consiliile și conferințele dezbat adevărul, însă aceasta este o trădare, întrucât în asemenea cazuri nu este vorba de un dialog cu ereticii, sau de un sfat dat acestora, ci de o discuție cu „bisericile”. Hristos nu cere participanți la dezbateri, ci *mărturisitori*. Adevărul pe care El ni l-a propovăduit nu poate fi dezbătut. În diferitele întâlniri ecumenice, discuția ia forma unui negoț în care are loc un schimb de compromisuri în materie de credință pentru a se ajunge la un acord final. În aceste condiții, până și simpla prezență a unui ortodox la o întâlnire ecumenică este o trădare a lui Hristos. Prin aceasta Hristos este vândut necredincioșilor pentru treizeci de arginți, de vreme ce, participând, ortodoxul admite că credința lui poate fi supusă discuției și acreditează ideea că și el va face eventual compromisuri, dacă i se va oferi în schimb

ceva satisfăcător. Dacă, în loc de aceasta, toți aceia care vorbesc astăzi despre unire ar mărturisi Ortodoxia ca fiind adevărul unic și absolut, și ar refuza orice contact ecleziastic oficial sau neoficial cu ereticii, fără a se teme a-i numi astfel, atunci vocea lor s-ar face auzită mult mai departe; și, lucru și mai important, ar fi respectată și ar pune pe gânduri. Pe când acum, vocea lor este o voce a compromisurilor, o voce care nu impresionează pe nimeni, o voce pe care, în adâncul sufletului, nimeni nu o respectă.

Părinții nu au luat parte la discuții cu ereticii. Ei au mărturisit adevărul și le-au respins pretențiile fără curtoazie și fără complimente. Ei nu au ajuns niciodată la „acorduri reciproce” cu „bisericile” eretice. Dialogul lor a fost întotdeauna public și a urmărit mântuirea și edificarea sufletelor. Biserica Ortodoxă nu a stat la discuții cu „bisericile” ereticilor. Nu a fost o discuție a Bisericii cu bisericile, ci un dialog între Biserică și sufletele rătăcite. Biserica nu discută, fiindcă ea nu caută. Ea pur și simplu oferă – întrucât ea are totul.

IV. Mântuirea din lume

Dar de ce sunt creștinii noștri atât de ușor impresionabili de predicile despre unirea bisericilor? Și, în loc să fie plini de zelul de a răspândi adevărul în această lume care duce atât de mare lipsă de el,